

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет музичного мистецтва і хореографії
Кафедра академічного та естрадного вокалу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ

« 1 » 09 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СОЛЬНИЙ СПІВ
(академічний вокал)

спеціальності: 025 «Музичне мистецтво»

освітнього рівня: другого (магістерського)

освітньо-професійної програми: 025.00.02 «Сольний спів»

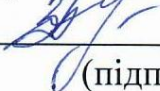
Київ – 2023

Розробник: Леонтієва Софія Леонідівна, старший викладач кафедри академічного та естрадного вокалу; Процишина Ольга Юріївна, викладач кафедри академічного та естрадного вокалу.

Викладачі: Тетеря Віктор Михайлович, народний артист України, професор; Петрикова Оксана Петрівна, заслужений діяч мистецтв України, доцент; Леонтієва Софія Леонідівна, старший викладач; Макарова Емма Вікторівна, старший викладач; Яковенко Віра Григорівна, старший викладач.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри академічного та естрадного вокалу

Протокол від 28.08.2023 року № 9

Завідувач кафедри Олена ЗАВЕРУХА
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи) 025.00.02 Сольний спів
(назва освітньої програми)

___ . ___ . 2023 р.

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми

(керівник проектної групи) Юлія МЕРЕЖКО
(підпис)

Робочу програму перевірено

___ . ___ . 2023 р.

Заступник декана Інна ТКАЧЕНКО

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання			
	денна			
«Сольний спів» (академічний вокал)				
Вид дисципліни	<i>Обов'язкова</i>			
Мова викладання, навчання та оцінювання	<i>українська</i>			
Загальний обсяг кредитів / годин	<i>6/180</i>			
Курс	<i>I</i>		<i>I</i>	
Семестр	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>1</i>	<i>2</i>
Кількість змістових модулів за розподілом:	<i>1</i>	<i>1</i>		
Обсяг кредитів	<i>2</i>	<i>2</i>		
Обсяг годин, у тому числі:	<i>60</i>	<i>60</i>		
Аудиторні	<i>40</i>	<i>40</i>		
Модульний контроль	<i>4</i>	<i>4</i>		
Семестровий контроль	<i>15</i>	<i>15</i>		
Самостійна робота	<i>1</i>	<i>1</i>		
Форма семестрового контролю	<i>залік</i>	<i>екзамен</i>		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – відкрити магістрантам перспективу професійної реалізації та розвитку свого творчого потенціалу, оволодіти всіма можливостями співацького голосу, виконавською майстерністю вокальних академічних творів у збагаченому синтезі музики, слова, пластики, емоційної акторської виразності, допомогти у розширенні творчої уяви та вихованні естетичного смаку.

Завдання:

- розкрити та розвинути природні властивості голосу в повному діапазоні та найкращому тембровому забарвленні.
- оволодіти прийомами вокальної техніки, емоційно-динамічною виразністю звуку на основі професійного усталеного дихання, сформуванню вокальні навички.
- розширити музичні уявлення, відчувати музичну форму цілого твору, розвиток та завершеність окремих фраз, логіку розвитку кульмінації.
- надати відомості про музичну спадщину оперного мистецтва, залучити до культури співочого виконавства та розвинути художньо-виконавський смак на традиціях попереднього історичного досвіду.
- оволодіти прийомами звукового відображення різних відтінків психологічного стану людини.
- оволодіти музичною термінологією.
- «чути інтонацію» як вираз змісту твору, аналізуючи інтонаційний ряд через зіставлення слова з мелодикою, ритмом, теситурою.
- майбутній фахівець повинен вміти осмислювати та виконувати академічний твір в синтезі музики, слова та акторської виразності.
- розкривати задум твору в усіх аспектах проявів сутності людини, якими є щирість мови душі, енергетична реалізація почуття, емоції, пластики руху.
- володіти вмінням професійного спілкування зі слухачем на сцені.
- навчитись вирішувати проблему вокально-педагогічного репертуару, збагачення його для майбутньої практичної роботи.

- навчитись любити та поважати свій голос, дотримуватись усіх норм та правил охорони здоров'я та працездатності вокального апарату.

Протягом проходження даного курсу у студентів мають бути сформовані наступні компетентності:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, педагогіки та виконавства та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК-1 Здатність спілкування іноземною мовою.

ЗК-2 Здатність виявляти, ставити, та вирішувати проблеми;

ЗК-3 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології;

ЗК-4 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

ЗК-5 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ЗК-6 Здатність генерувати нові ідеї (креативність);

ЗК-7 Здатність до міжособистісної взаємодії;

ЗК-8 Здатність працювати у міжнародному контексті;

ЗК-9 Здатність працювати автономно.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК-1 Здатність створювати та реалізовувати свої власні художні концепції;

СК-2 Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду;

СК-3 Здатність розробляти і реалізувати творчі проекти по інтерпретації, створенню продуктів музично-виконавської творчості;

СК-4 Здатність інтерпретувати художні образи у вокально-виконавській та музично-педагогічній діяльності;

СК-7 Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернет;

СК-8 Здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення музичного матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свою художню інтерпретацію під час публічного виступу.

3. Результати навчання за дисципліною:

1. РН-1 Володіти професійними навичками вокально-виконавської, творчої та музично-педагогічної діяльності;
2. РН-3 Визначити стилеві і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві;
3. РН-5 Вибудувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію;
4. РН-6 Володіти музично-аналітичним навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.
5. РН-7 Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
6. З майстерністю володіти своїм голосом і технікою академічного виконавства, виявляючи найкращі темброві барви голосу та звукову своєрідність: опанувати та постійно удосконалювати уміння професійного співочого дихання; досконало володіти високою позицією звучання голосу; в усій повноті оволодіти яскравим звучанням головного та грудного резонаторів; мати ідеально точну інтонацію звуковедення; володіти відшліфованою професійною мовою.
7. Професійно розвинути свій творчий потенціал та розширити особисті художні уявлення.
8. Удосконалити природні динамічні, емоційні, енергетичні властивості своєї особистості.
9. Професійно ретельно розспівуватись.

10. Виявляти свій акторський талант, вміти відчувати академічний твір як мікросвіт з його живими почуттями, емоційно-психологічними переживаннями, яскравими енергетичними проявами.
11. Розкривати задум авторів твору, втілюючи його зміст у виконання засобами свого особистого осмислення, наділяючи творчий образ сценічною виразністю.
12. Мати широкі творчі уявлення та володіти прийомами академічного виконавства.
13. Мати музичну ерудицію, володіти музичною термінологією.
14. Формувати свій виконавський репертуар, осмислено відбираючи твори, які відповідають високим критеріям професіоналізму, сучасному інтелектуальному погляду та які будуть відповідати особистому артистичному іміджу.
15. Мати вихований естетичний смак.
16. Володіти майстерністю професійного спілкування зі слухачем на сцені.

За умови дистанційної форми навчання, викладання індивідуальних занять навчальної дисципліни у дистанційному форматі відбуватиметься за допомогою відеокommунікаційних платформ Google Meet, Zoom і Skype, мобільного додатку Viber тощо.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва розділу, теми	Розподіл годин між видами робіт			Модульний контроль
	Усього:	Аудит орна	Самостійна	
		Індивідуальні		
Змістовий модуль 1				
Тема 1. Вирівнювання звучання голосних в поєднанні з приголосними. Техніка функціонування артикуляційного апарату. Закріплення навиків звуковедення, техніки дихання.	20	20		
Тема 2. Літературний текст та музика. Подальше розширення творчих уявлень студента.	21	20	1	
Семестровий контроль	15			
Модульний контроль	4			4
Форма контролю	Залік			
Разом	60	40	1	4
Змістовий модуль 2				
Тема 3. Удосконалення техніки співу. Вирівнювання тембрального забарвлення голосу. Закріплення умінь у вправах та вокалізі. Творче опрацювання репертуару.	20	20		
Тема 4. Закріплення знань та умінь з фаху. Удосконалення творчих уявлень студента.	21	20	1	
Семестровий контроль	15			
Модульний контроль	4			4
Разом	60	40	1	4
Форма контролю	Екзамен			
Усього	120	80	2	8

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

Тема 1. Вирівнювання звучання голосних в поєднанні з приголосними. Техніка функціонування артикуляційного апарату. Закріплення навичок звукоутворення.

Тема 2. Літературний текст та музика. Подальше розширення творчих уявлень студента.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

Тема 3. Удосконалення техніки співу. Вирівнювання тембрального забарвлення голосу. Закріплення умінь у вправах та вокалізі. Творче опрацювання репертуару.

Тема 4. Закріплення знань та умінь з фаху. Удосконалення творчих уявлень студента.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування індивідуальних занять	1	40	40	40	40
Робота на індивідуальному занятті	10	40	400	40	400
Виконання завдань до самостійної роботи	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Разом		-	470	-	470
Максимальна кількість балів:		470		470	
Розрахунок коефіцієнта:		470 / 100 = 4,7		470 / 60 = 7,83	

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№ з/п	Зміст завдання	Критерії оцінювання
Змістовий модуль 1.		
1.	Виконати вокальний твір (старовинна арія, романс зарубіжного композитора) із відтворенням художнього образу та його сценічним втіленням засобами вокальної виразності	1. художньо-образне виконання твору (1 б.); 2. емоційність виконання (1 б.); 3. вокальна техніка виконання (3 б).
2	Виконати українську народну пісню із відтворенням художнього образу та його сценічним втіленням засобами вокальної виразності	4. художньо-образне виконання твору (1 б.); 5. емоційність виконання (1 б.); вокальна техніка виконання (3 б).

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

№	Модульний контроль	Бали	Критерії оцінювання
1.	Здійснення аналізу власного виконання та підбір засобів художньої виразності для кожного конкретного вокального твору.	5	1. Своєчасність виконання навчальних завдань; 2. повний обсяг їх виконання; 3. якість виконання; 4. самостійність виконання; 5. творчий підхід у виконанні завдань; 6. ініціативність у навчальній діяльності.
1.	Вміння самостійно підбирати репертуар, розучувати вокальні парії та проводити музичний аналіз вокальних творів.	5	
2.	Перегляд-прослуховування вивченого та опрацьованого репертуару за поточний семестр.	15	
Максимальна кількість балів – 25			

На 1 курсі студенти повинні вивчити:

у 1 семестрі: старовинну арію;

романс українського композитора;

українську народну пісню.

у 2 семестрі: арію зарубіжного композитора;

камерний твір зарубіжного композитора;

арію українського композитора.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Залік – I семестр; Екзамен – II семестр.

6.5. Орієнтований перелік питань для семестрового контролю.

Залік проводиться у формі підсумкового заняття, що передбачає виконання таких вокальних творів: старовинна арія, романс українського композитора, українська народна пісня.

Екзамен передбачає виконання таких вокальних творів: арія зарубіжного композитора, камерний твір зарубіжного композитора, арія українського композитора.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Критерії оцінювання
<p>А «відмінно»</p>	<p>90-100</p>	<p>Студент добре вміє реалізувати свої творчі можливості, голос звучить збагачено у головному та грудному резонаторах, згладжені перехідні ноти, володіє кантиленою, добре володіє професійним співацьким диханням.</p> <p>Студент багато працював над пошуком індивідуальної манери виконання, яскравої динаміки розвитку драматургії виконуваного твору, емоційної творчої самореалізації. Голос звучить професійно, якісно в розширеному діапазоні, рівно і яскраво.</p> <p>Студент впевнено, в повній мірі, з майстерністю розкриває всю глибину авторського задуму твору, яскраво реалізуючи свій артистичний та енергетичний потенціал. Досконало володіє всіма можливостями свого голосу, заворожуючи слухача барвами тембру, багатством інтонацій, щирістю, своєрідною манерою співу. Вміє володіти слухачською увагою.</p>
<p>В «дуже добре»</p>	<p>82-89</p>	<p>Студент володіє всіма можливостями голосу без суттєвих помилок: рівністю звучання в головному та грудному регістрах, широким діапазоном і яскравим тембральним забарвленням, професійним володінням кантиленою та співацьким диханням.</p> <p>Студент виявляє повні і систематичні знання, засвоєння основної і додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення й оновлення знань.</p> <p>Студент емоційно виразно розкриває задум вокального твору, розуміє їх стиль й жанровість.</p> <p>Студент має добру професійну підготовку як в оволодінні вокально-музичними навичками, так і в роботі над художнім образом пісні.</p>
<p>С «добре»</p>	<p>75-81</p>	<p>Студент добре володіє рівністю звучання (регістрами) співацького голосу, розуміє стиль, жанровість вокальних творів, емоційно відчуває характер літературного образу пісні, але ще є</p>

		<p>деякі недоліки: форсований звук, гнусавість, горлові відтінки, недоліки в сценічній пластиці.</p> <p>Студент емоційно виразно розкриває задум вокального твору, володіє вокальними технічними прийомами на досить широкому діапазоні, витримує теситуру, але є недоліки: іноді нестійка інтонація, метроритмічна нестабільність, пластична невиразність.</p> <p>Студент має добру професійну підготовку як в оволодінні вокально-музичними навичками, так і в роботі над художнім образом пісні, але ще необхідно попрацювати над музичною виразністю та емоційною насиченістю акторського творчого прояву.</p>
D «задовільно»	69-74	<p>Студент має елементарні навички з оволодіння голосовим апаратом, але не відчуває міцної дихальної опори, емоційна віддача, артикуляція та дикція – в'ялі. Намагається донести зміст виконуваного твору до слухача.</p> <p>Студент набув певного досвіду в оволодінні резонаторами, голос звучить впевненіше, але тембрально нерівно. Не набули розвитку акторські здібності, що не дає змоги повноцінно розкрити задум авторів вокального твору.</p>
E «достатньо»	60-68	<p>Студент має елементарні навички в оволодінні голосовим апаратом, але не відчуває опори дихання, в'яла емоційна віддача, в'яла артикуляція та дикція.</p> <p>Студент осмислено розкриває драматургію літературного тексту, але професійні вокальні навички, тобто володіння високою співацькою позицією, відчуття опори звука та дихання повинні бути більшої впевненості.</p>
FX «незадовільно з можливістю повторного складання»	35-59	<p>Студент не розвинув навичок кантиленного співу на професійній дихальній опорі, не розвинув вокально-виконавських здібностей узагалі, не виявив ознак акторського мислення. Студент лише частково сприймає навички вокалізації, проте творча думка залишається в'ялою, акторська робота – невиразною.</p> <p>Студент не досяг успіхів.</p>
F	1-34	<p>Студент не розвинув навичок кантиленного співу на професійній дихальній опорі, не розвинув</p>

«незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу»		вокально-виконавських здібностей узагалі, не виявив ознак акторського мислення. Студент має досить низький рівень знань та умінь.
--	--	---

7. Навчально-методична карта дисципліни «Сольний спів»

Модулі	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2	
Кількість балів за змістовий модуль	470		470	
тема	1	2	3	4
години	20	20	20	20
Назва навчального модуля (індивідуальне заняття)	Вирівнювання звучання голосних в поєднанні з приголосними. Техніка функціонування артикуляційного апарату. Закріплення навиків звукоутворення.	Літературний текст та музика. Подальше розширення творчих уявлень студента.	Удосконалення техніки співу. Вирівнювання тембрального забарвлення голосу. Закріплення умінь у вправах та вокалізі. Творче опрацювання репертуару.	Закріплення знань та умінь з фаху. Удосконалення творчих уявлень студента.
	$(10+1)*20 = 220$ б.	$(10+1)*20 = 220$ б.	$(10+1)*20 = 220$ б.	$(10+1)*20 = 220$ б.
Самостійна робота 20 балів		5 б.		5 б.
Види поточного контролю 50 балів	Модульна контрольна робота (прослуховування 25 балів)		Модульна контрольна робота (прослуховування 25 балів)	
Підсумковий контроль	Залік		Екзамен	
Всього: 470 балів, коефіцієнт: 4,7			Всього: 470 балів, коефіцієнт: 7,83	

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова)

Орієнтовний перелік вокальних творів для вивчення, які відповідають широкому спектру вимог з навчальної дисципліни «Сольний спів» та охоплюють всі рівні складності, передбачені освітнім процесом.

Нотно-методична література

1. Арії, романси та пісні західноукраїнських композиторів XIX – першої половини XX ст. : Хрестоматія для співу в супроводі фортепіано / упорядники: О. Шуляр, Г. Стасько, Х. Фіцалович, М. Сливоцький. – Ч.1. – Івано-Франківськ : Плай, 2005. 114 с.
2. Кос-Анатольский А. Вибрані пісні -К.: Музична Україна, 1991.
3. Пірус В. С., Пірус В. В. Пісні, романси та арії з репертуару народного артиста України Володимира Піруса / В. С. Пірус, В. В. Пірус. – Івано-Франківськ: Нова Зоря. 2004. 104 с.
4. Романси українських композиторів [Ноти] : збірник вокального репертуару для тенора в супроводі фортепіано / упоряд. М. Ю. Сливоцью О. Д. Шуляр, М. П. Стефанюк. Івано-Франківськ : Видавництво «ПЛАЙ» ЦІТ Прикарпатського нац. ун-ту ім. В. Стефаника, 2009. 129 с.
5. Солоспіви Анатолія Кос-Анатольського з репертуару Лілії Коструби [Ноти] : для високого голосу з фортепіано / упор. Лілія Коструба. – Львів : Галицька видавнича спілка, 2009. 72 с.
6. Стасько Г.Є.; Шуляр О.Д.; Зелінка В.С. Старовинні арії та пісні композиторів XVI – XVIII ст.: Хрестоматія для співу /для голосу в супроводі фортепіано / Ч. I.; Івано-Франківськ, 2020. 178 с.
7. Шуляр О.Д., Стасько Г.Є., Зелінка В.С. Старовинні арії та пісні композиторів XVI – XVIII ст. : Хрестоматія для співу /для голосу в супроводі фортепіано / Ч. II., Івано-Франківськ.; 2018 р. 190 с.
8. Шуляр О.Д., Стасько Г.Є., Зелінка В.С. Старовинні арії та пісні композиторів XVI – XVIII ст. : Хрестоматія для співу /для голосу в супроводі фортепіано / Ч. III.; Івано-Франківськ.; 2020. 177 с.
9. Шуляр О.Д., Стасько Г.Є., Зелінка В.С. Старовинні арії та пісні композиторів XVI – XVIII ст. : Хрестоматія для співу /для голосу в супроводі фортепіано / Ч.IV.;- ІваноФранківськ.; 2020. 183 с.

Арії старовинних композиторів

1. Бах Й.С. Арія «Сльози, зітхання, трепет, горе...» з кантати №21

2. Бонончині «Per la gloria»
3. Джордані Т. «Caro mio ben»
4. Каччіні Дж. «Amarilli», «Аве марія»
5. Марчелло Б. «Quella fiamma che m`accende»
6. Монтеверді К. «Lasciate mi mirire»
7. Паїзіелло Дж. «La bella morinala»
8. Перголезі Дж. «Se tu m`ami», «Confusa smarita », канцона «Tre giorni son che Nina»; арії з кантат «Salve Regina», «Stabet mater»
9. Скарлатті Д. «Sonto nel core», «Violette»
10. Страделла А. «Pieta, Signore»
11. Честі А. «Tu mancavi a tormentarmi»
12. Чімароза Д. Каватина Нанелли з опери «Фанатик древніх римлян».

Оперні арії зарубіжних композиторів

1. Россіні Дж. Каватина Розіни з опери «Севільський цирульник»
2. Белліні В. Полонез Ельвіри з опери «Пуритани», каватина Норми з опери «Норма»
3. Верді Дж. Арія Леонори з I дії з опери «Трубадур», арія Аїди з опери «Аїда», Сцена і арія Віолетти з опери «Травіата», арія Джильди з опери «Ріголетто», куплети Оскара з опери «Бал-маскарад», болеро Єлени з опери «Сіцилійська вечірня»
4. Понкє`еллі А. Арія Джоконди з опери «Джоконда»
5. Леонкавалло Р. Арія Недди з опери «Паяци», арія Зази з опери «Заза»
6. Пуччіні Дж. Арія Ліу з опери «Турандот», розповідь Мімі, вальс Мюзетти з опери «Богема»
7. Берліоз Г.Л. Арія з ораторії «Засудження Фауста»
8. Гуно Ш. Речитатив та арія Джульєти з опери «Ромео і Джульєта»
9. Оффенбах Ж. Куплети Олімпії з опери «Казки Гофмана»
10. Деліб К.Ф. Строби Лакме з опери «Лакме»
11. Бізе Ж. Арія Мікаели з опери «Кармен»

Камерні твори зарубіжних композиторів

- А. Вівальді арія Ірен «Sposa son disprezzata» із опери «Баязет».
- Г. Гендель арії із ораторії «Месія».
- Г. Гендель арія «Dignare» з кантати «Te Deum».
- В. Моцарт арія Бастьєни з опери «Бастьєн і Бастьєна».

K. Monteverdi «Lasciatemi morire» Dell 'opera «Arianna».

K. Сен-Санс «Ave Maria».

P. Bencini arietta «Tanto sospirero».

G.B. Bononcini «Per la gloria d'adorarvi» aria dell'opera «Griselda».

F. Cavalli Arietta «Dolce amor bendato dio».

A. Cesti «Tu mancavi a tormentarmi».

G. Giordani «Caro mio Ben».

A. Lotti arietta «Pur Dicesti».

N. Manfroce Arietta «Povero cor».

D. Manzolla «Quando tu mi guardi e».

N. Matteis canzonetta «Caro volto Pallidetto».

W. Mozart Aria Di Barbarina dell'opera «Le nozze di Figaro».

G. Pergolesi «Se tu mami».

A. Scarlatti «O Cessate di piagarmi».

A. Vivaldi «Vieni,vieni o mio diletto».

Оперні арії українських композиторів

1. Березовський М.С. Арія Демофонта з опери «Демофонт»
2. Гулак-Артемівський С.С. Арія Оксани з опери «Запорожець за Дунаєм»
3. Лисенко М.В. Три арії Марильці з опери «Тарас Бульба», каватина Оксани з опери «Різдвяна ніч», три пісні Наталки з опери «Наталка Полтавка»
4. Вериківський М.І. Арія Панночки з опери «Вій», аріозо Настусі з опери «Пан сотник», другий монолог Ганни з опери «Наймичка»
5. Верстовський О.М. Арія Наташи «Світить, світить сонце ясне» з опери «Аскольдова могила»

Романси українських композиторів

1. Барвінський В. «Місцю князю», «В лісі», «Ой сумна, темна ніченька», «Сонет»
2. Білаш О. «Жайвори», «Горить моє серце», «Цвітуть бузки»
3. Гулак-Артемівський С.С. «Стоїть явір над водою»
4. Жербін М. «Пливе моя душа», «Вокаліз»
5. Кирейко В. «Пророк», «Знов весна», «Пісня про матір», «Чого я жду»
6. Косенко В. «Говори, говори», «Вони стояли мовчки», «О, если бы ты могла»
7. Кропивницький М. «Соловейко»

8. Лисенко М. «Милованка», «Не забудь юних днів», «Безмежнеє поле», «В грудях вогонь»
9. Людкевич С. «Спи, дитино моя», «Про Бондарівну», «Ой піду я до млина»
10. Майборода Г. «Бажання», «Гаї шумлять», «Не сумуй»
11. Стеценко К. «Плавай, плавай, лебеденько», «Стояла я і слухала весну», «Вечірня пісня», «О, дивуйсь», «Дивлюсь я на яснії зорі»

Романси зарубіжних композиторів

1. Бетховен Л. «Люблю тебе», «Гандолета», «Прощання», «Радість страждання», «Нове кохання», «Пісня про блоху»
2. Моцарт В.А. «О Цитра, ти моя», «Таємниця», «До Хлої»
3. Гайдн Й. «Поцілунок», «Трояндочка», «Серенада», «О, солодкий звук»
4. Берг А. «Ода Любові», «Пісня тростинки»
5. Брамс Й. «Колискова», «Мисливець», «Ода Сафо», «Тебе забути», «Серенада», «Дівчина горить»
6. Гріг Е. «Серце поета», «Пісня Сольвейг», «Лебідь», «Сон», «Люблю тебе», «Стара мати», «До Батьківщини»
7. Мендельсон Ф. «Фіалка», «На крилах чудової пісні», «Зимова пісня»
8. Сен-Санс К. «Соловей»
9. Шуберт Ф. «Місто», «Двійник», «Дівчина і Смерть», «Лісовий цар», «Баркарола»
10. Шуман Р. «Солдат», «Посвячення», «Весняна ніч»

Обробки українських народних пісень

1. Лисенко М.В. «Ой, не світи, місяченьку», «Ой, джигуне, джигуне», «Дощик», «Зоре моя вечірняя», «Ой, пряду, пряду», «Ой, зацвіла червона калина», «І сніг іде, і метелиця»
2. Лятошинський Б. «Тече річка невеличка»
3. Бойченко «Зелененький барвіночок»
4. Кос-Анатольський А. «Чотири воли пасу я», «Чом, чом не прийшов»
5. Ященко «Глибока кирниця»
6. Вілінська В. «Ти до мене, ти до мене не ходи»
7. Ревуцький Л. «На кладочці умивалася»
8. Колесса М. «Ой, гаю мій, гаю»

Українські народні пісні

1. «Вечір близенько»
2. «В кінці греблі шумлять верби»
3. «Гандзя»

4. «Глибока кирниця»
5. «Грицю, Грицю, до роботи»
6. «Де ти, доню, барилася?»
7. «Добри вечір дівчино»
8. «Добрий вечір, зелена діброво»
9. «Дощик»
10. «Ішов козак потайком»
11. «і шумить і гуде»
12. «Їхав козак на війноньку»
13. «Їхав козак за Дунай»
14. «Йшла я по воду»
15. «Закувала зозуленька»
16. «Зелененький барвіночку»
17. «Зеленая ліщинонько»
18. «Зацвіла в долині червона калина»
19. «Зоре моя вечірняя»
20. «Казав мені батько»
21. «Летіла зозуля через мою хату»
22. «Лугом іду, коня веду»
23. «На вулиці скрипка грає»
24. «Нащо мені чорні брови»
25. «Не щибече соловейку»
26. «Одна гора високая»
27. «Ой важу я, важу»
28. «Ой, джигуне, джигуне»
29. «Ой, дівчино, шумить гай»
30. «Ой, вербо, вербо»
31. «Ой, гаю мій, гаю»
32. «Ой, за гаєм, за Дунаєм»
33. «Ой зірву я у рожі квітку»
34. «Ой, на горі сніг біленький»
35. «Ой на горі на високій»
36. «Ой, на гору козак воду носить»
37. «Ой, не світи, місяченьку»
38. «Ой не ходи, Грицю»
39. «Ой, маю я чорні брови»
40. «Ой під вишню»»

41. «Ой піду я до млина»
42. «Ой там на горі»
43. «Ой у полі три криниченьки»
44. «Ой у полі три тополі»
45. «Ой ходила дівчина бережком»
46. «Ой чий то кінь стоїть»
47. «Ох і не стелися, хрещатий барвінку»
48. «Пливе човен»
49. «Сидить дід на печі»
50. «Сонце низенько»
51. «Стелися, барвінку, низенько»
52. «Стоїть гора високая»
53. «Ти до мене не ходи»
54. «Умираю моя мати»
55. «Чи я в лузі не калина була»
56. «Чого сидиш коло мене»
57. «Хоть у мене мужичок з кулачок»
58. «Якби мені черевики»
59. «Якби мені не тиночки»

Додаткова

1. Антонюк В. Г. Вокальна педагогіка (сольний спів): підручник для студентів і викладачів сольного співу. - Київ : Віпол, 2007. - 174 с
2. Антонюк В. Г. Традиції української вокальної школи. Микола Кондратюк: наукове дослідження. - Київ : Українська ідея, 1998. - 148 с.
3. Гмиріна С. В. Розвиток професійного мислення студентів-вокалістів у процесі фахового навчання. Педагогічні науки. Випуск 63. 2013. с. 259-262.
4. Голос людини та вокальна робота з ним : [монографія] / [Г. Є. Стасько, О. Д. Шуляр, М. Ю. Сливоцький, М. П. Стефанюк, О. Р. Молодій, М. В. Попелюк, І. І. Жеребецька]. – Івано-Франківськ : Вид-во Прикарпатського нац. ун-ту ім. В. Стефаника, 2010. –336 с.
5. Гребенюк Н. Є. Вокально-виконавська творчість: психологопедагогічний та мистецтвознавчий аспекти. (Монографія). К.: НМАУ ім. П.І. Чайковського. 1999
6. Гринь, Л.О. (2012). Історичний аспект розвитку української вокальної школи ХХ сторіччя.

7. Грищенко, Ю. В. Провідні тенденції професійної вокальної підготовки в контексті завдань сучасної мистецької освіти. – Бердянськ, 2010, с. 41-44.
8. Гунько, Н. О. (2017). Інноваційні аспекти вокально-методичної підготовки майбутнього педагога-музиканта. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки, 155. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 51-52. Єгоричева М. І. Вправи для розвитку вокальної техніки. - Київ: Музична Україна, 1980. - 112 с.
9. Красовська Л. О. Сучасний вокал: методи навчання в різних жанрах музичного мистецтва. Культура України. Серія : Мистецтвознавство. - 2016. - Вип. 53. - С. 100-106.
10. Кушка Я. С. Методика навчання співу : посіб. з основ вокальної майстерності. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2010. – 288 с
11. Леонтієва С. Л. Вокальне мистецтво та репертуар у сучасному культурологічному просторі епохи // Мистецтвознавчі записки. - 2019. -№36. С. 112-115.
12. Леонтієва С. Л. Вокально-фортепіанний ансамбль в дискурсі творчої діяльності концертмейстера та вокаліста // Молодий вчений. - 2018. -№3. С. 567-569.
13. Леонтієва С. Л. Сучасне вокальне виконавство як збереження духовних цінностей української культури // Мистецтвознавчі записки. - 2020. -№38. С. 154-158.
14. Люш Д. В. Розвиток і збереження співацького голосу. - Київ : Музична Україна, 1988. - 144 с.
15. Макарова Е. В., Яковенко В. Г. Формування творчої особистості співака-виконавця в умовах сучасного освітнього процесу Наукові записки. Серія: Педагогічні науки (142). 2019. - с. 138-145.
16. Макарова Е. В., Яковенко В. Г. Вправи та вокалізи : навчально - методичний посібник. - Київ : Київ ун - т ім. Б. Грінченка, 2010. - 58 с.
17. Мережко Ю. В., Петрикова О. П., Леонтієва С. Л. Вокально-виконавська підготовка майбутніх артистів-вокалістів у вищій школі на основі міждисциплінарної інтеграції Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology, V (23) (139). 2017. - с. 71-74.
18. Мережко Ю. В., Шепеленко Г. Б. Вокальні твори українських композиторів кінця ХІХ – початку ХХІ століття Інтерсервіс, Київ, 2020. – 180 с.
19. Микиша М. В. Практичні основи вокального мистецтва. - Київ : Музична Україна, 1971. - 90 с.
20. Мурзай Г. М. Методика викладання вокалу: навч.-мет. посіб. – Луганськ, 2010. – 178 с.
21. Оганезова-Григоренко О. В. Теорія і практика формування професійного менталітету вокалістів у процесі фахової: - Одеса : Астропринт, 2011. - 127 с. -

Библиогр.: с. 106-127.

22. Опенько В. В. Вокальна школа Франческо Ламперті та її значення для становлення української мистецької педагогіки. 2017.

23. Павлюченко С. О. Вокалізи для середнього і низького голосів : учбовий посібник для студентів музичних училищ і консерваторій. - Київ: Музична Україна, 1979. - 48 с.

24. Петрикова О. П. Формування вокально-виконавської компетентності у майбутніх вчителів музичного мистецтва на заняттях з постановки голосу Науковий часопис НПУ імені М.П.Драгоманова. №18 (23). 2015. - с. 172-175.

25. Попелюк М. В. Робота артикуляційного апарату під час співу : методичні рекомендації для студентів-вокалістів мистецьких закладів / М. В. Попелюк. – Івано-Франківськ : Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2012. 37 с.

26. Стасько Г. Є. Психотехніка співу у вокальній педагогіці : [монографія] / Галина Стасько. – Івано-Франківськ : Вид-во Прикарпатського нац. ун-ту ім. В. Стефаника, 2011. –175 с.

27. Стасько Г. Є. Основи технології звукоутворення у сучасній практиці виховання голосу. Івано-Франківськ. 2018. 330 с.

28. Стасько Г. Є. Тенденції впровадження креативних методик у практику виховання голосу людини. Вокальне мистецтво: Історія Сучасність. Перспекиви. Івано-Франківськ: Фоліант. 2015. С. 166-178.

29. Стахевич О. Г. Основи вокальної педагогіки. Курс лекцій. Харків: ХДАК; Суми: СумДПУ ім. А. С. Макаренка. 2002. 93 с.

30. Юцевич Ю. Є. Теорія і методика формування та розвитку співацького голосу: навчально-методичний. - Київ : ІЗМН, 1998. - 160 с.